

Competenties en taken in studentcoaching in verschillende rollen

*Dimphy Hooijmaijers
Esther Tonnaer
Kara Vloet
November 2018*

Competenties en taken in studentcoaching in verschillende rollen

Onderstaande rolomschrijving, competenties en taken en scholingsmogelijkheden zijn het resultaat van een ophaalsessie tijdens het SLB-coördinatorenoverleg, het verrijken van deze resultaten met landelijke profielen en de Fontys uitgangspunten voor coaching.

1. Vakdocent of coachende docent

De rol van de docent verandert. Steeds vaker wordt ook van vakdocenten verwacht dat zij een coachende rol aannemen bij bijvoorbeeld projectwerk of andere authentieke opdrachten.

Competenties en taken

- a. Qua Visie en Beleid leggen vakdocenten en coachende docenten in hun pedagogiek en didactiek het persoonlijk leiderschap van ontwikkeling en groei bij de student. Zij zijn op de hoogte van de leerlijn rond studentcoaching van hun instituut en opleiding, weten waar hun eigen grenzen liggen in hun rol als studentcoach en kunnen zo nodig doorverwijzen. Dit impliceert dat zij de wegen en mogelijkheden voor verdere begeleiding binnen hun opleiding, instituut en Fontys kennen.
- b. In hun Begeleiding laten zij een nieuwsgierige houding naar studenten zien, waarin zij authentiek en oprecht zijn. Zij zijn open minded in interactie met de student en communicatief in staat tot luisteren, doorvragen, verhelderend, spiegelen en geven feedback die gericht is op empowerment van de student. De vakdocent en coachende docent sturen op leerdoelen van de student, checken op voortgang en leeropbrengst. Ook kunnen zij rekening houdend met groepsdynamieken een groepsproces begeleiden en voorbeeldgedrag tonen naar studenten.
- c. Wat betreft Organisatie/Faciliteren zijn zij ondersteunend aan de groep en willen/durven/kunnen zij flexibel zijn.
- d. In de Samenwerking met anderen kunnen zij zelf 'lerend' ontwikkelen en zijn zij verbindend.

Mogelijke scholing

Voor deze docenten is een training coachende gespreksvaardigheden ontwikkeld, waarbij docenten aan de hand van korte theoretische modellen, praktische oefeningen eigen praktijkervaringen hun coachende vaardigheden bijvoorbeeld bij projectwerk direct in de praktijk kunnen oefenen en verbeteren.

Daarnaast worden er twee keer per jaar workshops aangeboden waarin de docent handvatten krijgt om het welzijn van studenten te bevorderen.

2. (Studie)Loopbaancoach/ studentcoach

In Fontys Focus 2020 Student wordt aangegeven dat iedere student een loopbaancoach of SLB'er heeft, die vragen rond mogelijke belemmeringen in zijn studievoortgang of juist extra uitdaging en bij vragen rond zijn loopbaan(mogelijkheden) de student in ondersteunt om zijn persoonlijk leiderschap te nemen. Binnen Fontys zijn hiervoor verschillende functienamen, zoals PL-coach, loopbaancoach of SLB'er.

Competenties en taken

- a. De loopbaan- of studentcoach is verantwoordelijk voor uitvoering van Visie en Beleid van studentcoaching in de opleiding.
- b. In hun Begeleiding hebben loopbaancoaches een open houding, empathisch vermogen en gespreksvaardigheden. Zij voeren zowel persoonlijke gesprekken als groeps gesprekken waarin zij de planning en organisatie van de studie en keuzes van studenten aan de orde stellen naast hun talentontwikkeling (bijv. via Kwaliteitspel) en samenwerkingsvaardigheden van studenten (stimu)leren. Zij kunnen luisterend (niet invullend) studenten uitdagen, motiveren tot zelfregie, adviseren, beoordelen en zo nodig doorverwijzen.
- c. Qua Organisatie/ Faciliteren hebben zij kennis van de opleidingsvisie, inhoud en inrichting en van het gehanteerde didactisch model van de opleiding en van doorverwijsmogelijkheden binnen Fontys. Zij nemen deel aan groepsbijeenkomsten/gesprekken buiten het programma (intervisie)

- d. In **Samenwerking** met anderen kennen zij de begrenzing van hun rol als student- of loopbaancoach. Zij zijn in staat tot zelfreflectie, wat een open ontwikkelingsgerichte houding vereist, en kritisch naar elkaar en naar jezelf durven en kunnen kijken.

Mogelijke scholing

Voor deze loopbaancoaches is een training coachende gespreksvaardigheden ontwikkeld, waarbij coaches aan de hand van korte theoretische modellen, praktische oefeningen eigen praktijkervaringen hun coachende vaardigheden bijvoorbeeld bij loopbaangesprekken direct in de praktijk kunnen oefenen en verbeteren,

Daarnaast worden er twee keer per jaar workshops aangeboden waarin de docent handvatten krijgt om het welzijn van studenten te bevorderen.

3. Coördinator studentcoaching

De coördinator zorgt ervoor dat de loopbaancoaches en de coachende docenten hun werk goed kunnen doen. Het schrijven van beleid, het onderhouden van contact met andere coördinatoren en Fontysbrede voorzieningen (o.a. decanen, psychologen, studiekeuzeadviseurs, CvM), het vormgeven van een programma en het begeleiden van coachende docenten en van studenten met complexere vraagstukken zijn mogelijke taken van een coördinator.

Competenties en taken

- a. De **coördinator in de rol van Beleidsmedewerker** kan een beleidsplan Studentcoaching voor de opleiding schrijven die een helicopterview vereist naast informatie op alle fronten (financiën, beleid, enz.). Hij of zij is schrijfvaardig (kan zakelijk schrijven) is onafhankelijk, vernieuwend, zelfverzekerd en heeft zelfvertrouwen en politieke inzichten. ('weten hoe de hazen lopen').
De **coördinator in de rol van Beleidscoördinator** kan een beleidsplan vertalen/ implementeren naar de uitvoering, signalen opvangen vanuit de organisatie, netwerken, knopen doorhakken en collega's overtuigen, wat veel informatie beheren behelst.
- b. Qua **Begeleiding** biedt de coördinator ondersteuning bij feitelijk studentcoaches in de praktijk, vanuit denken in mogelijkheden, enthousiasme en kennis van de interne organisatie.
- c. Qua **Organisatie/ Faciliteren** is de coördinator verantwoordelijk voor financiën en budgettering, wat naast kunnen onderhandelen, financieel en politiek inzicht vergt om een begroting te kunnen opstellen.
- d. In **Samenwerking** met anderen initieert de coördinator kennisdeling en intervisie, wat naast organisatorische vaardigheden, communicatievaardigheden vereist zoals LSD (Luisteren, Samenvatten en Doorvragen), NIVEAU (Niet Invullen Voor Een Ander) en OMA thuislaten (Opvattingen Mening en Adviezen).

Mogelijke scholing

Er is een netwerk waarin coördinatoren ervaringen, vraagstukken en good practices met elkaar delen. Vanuit het actieplan studentenwelzijn worden verschillende verdiepende trainingen aangeboden, die coördinatoren helpen om hun taak om docenten of studenten met complexe vraagstukken te ondersteunen.